

Oslo, 15. oktober 2023

Sex og samfunns høringsnotat til Stortingets familie- og kulturkomité

Sex og samfunn takker for muligheten til å komme med skriftlig innspill til familie- og kulturkomiteens arbeid med statsbudsjett 2024.

Om Sex og samfunn

Sex og samfunn er Norges største senter for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Vi har i over 50 år jobbet for økt kunnskap, kompetanse og tilgjengelige tjenester på feltet. Vi driver klinisk og pedagogisk virksomhet, samt faglig utvikling og politisk påvirkningsarbeid. Den kliniske delen av arbeidet vårt inkluderer blant annet Norges største klinikk for seksuell helse. I 2022 var vi i kontakt med 40 000 unge gjennom vår poliklinikk, vår chat-tjeneste og seksualitetsundervisningen vi holder for 9. trinn i Oslo.

Vårt innspill

Sex og samfunn ønsker å gi innspill til *Kapittel 351 Likestilling*. I vårt innspill ønsker vi å løfte kvinnehelse som et avgjørende innsatsområde for bedre likestilling. Kvinnehelseutvalgets rapport fikk navnet «Den store forskjellen», og både myndigheter og sivilt samfunn må bruke kunnskapen utvalget har presentert til å gjøre noe med denne forskjellen.

Kvinnehelse må prioriteres

Vi trenger en omlegging i måten vi jobber med helse på, fra kjønnsnøytralt til likeverdige tjenester. Historisk sett har man tatt utgangspunkt i menn for forskning og tilbud innen helse, med det resultat at kvinnehelse blir nedprioritert.

Kunnskapsmangelen om kvinnehelse er mangelfull både hos pasienter og hos helsepersonell og det gjenspeiler seg i alt fra undervisning i grunnskolen, forskning på feltet og det reelle tilbudet pasienter møter.

Å jobbe for kvinnehelse er å jobbe for likestilling. Manglende kunnskap om kvinnehelse fører ikke bare til dårligere helse for den enkelte, men kan ha konsekvenser for muligheten til deltakelse i arbeidsliv og samfunnsliv. Vi støtter oss til Norske Kvinners Sanitetsforening og flere andre organisasjoners opprop for en prioritering av kvinnehelse i dette budsjettet både hva gjelder forskning, retningslinjer for kvinneverrelaterte sykdommer og utvidede tilbud.

Konsekvensene av en nedprioritering av kvinnehelse

I vårt kliniske arbeid og gjennom undervisning for unge ser vi hvordan nedprioritering

av kvinnehelse er et alvorlig likestillingsproblem. Manglende kunnskap om kropp og seksualitet gjennom skoleløpet og manglende kunnskap og ressurser i helsetjenesten fører til at kvinner får store psykiske, somatiske og seksuelle plager. Dette kan påvirke deres livskvalitet, deres mulighet til å stå i utdanning og arbeid og deres mulighet til å ha gode, nære relasjoner. Vi håper på muligheten til å utdype våre erfaringer med konsekvensene av at kvinnehelse har vært nedprioritert og foreslå noen løsninger for komiteen i deltakelsen i muntlig høring.

Samtykkelov

Voldtekt er et omfattende samfunns- og likestillingsproblem i Norge. Nesten én av ti kvinner og én av hundre menn, oppgir å ha vært utsatt for voldtekt minst én gang i løpet av livet. Hver femte jente og 1 av 14 gutter opplever et seksuelt overgrep før fylte 18 år. Dagens voldtektslovgivning gir ikke god nok beskyttelse til dem som utsettes for voldtekt. Sex og samfunn ber om at det kommer på plass en ny lov som tar utgangspunkt i en ja er ja-modell. Lovteksten må sende et tydelig signal om at voldtekt ikke handler om en plikt til å si fra. En samtykkelov vil også kreve at det settes av økte midler til kunnskapsheving om lovverket både i seksualitetsundervisning og i håndhevingsapparatet.

Vi håper på muligheten til å delta på muntlig høring.

Ingvild Endestad

Avdelingsleder
kommunikasjon og politikk

Anneli Rønnes

Fagpolitisk rådgiver